

L. XXXI.

Štev. 8.
1928

SLOVENSKI ČEBELAR

**GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO**

Vsebina:

O nosehi	113	Matica Ljubljanske čebelarke podružnice	123
Še enkrat o preleganju matic	115	gospa Angela Agnola-Stancerjeva	124
Jubilejna kmetijska razstava	118	Opazovalne postaje	124
Poziv pčelarima	118	Vesti iz podružnic	124
Lepa ameriška sodba o naši sivki	119	Drobiž	126
Čebelni škodljivci	120		

30 dunajskih panjev na prodaj

Vidmar, Kamnik-Smodnišnica

Prodaj poceni leče

za prevažanje čebel na verigah, potem 3 obljudene panje A.-Ž. in drugo čebelarstvo orodje. — L. FÜRŠAGER, Radovljica.

Čebelarji pozor!

Novih A.-Ž. panjev z begalnice in z dvema verandama jako natančno izdelane, z močnim natančnim razstojščem, iz močnega, suhega smrekovega lesa imam na razpolago na 9 in 10 satnikov. Cena v 2. številki letošnjega »Čebelarja«. S fino okroglo maticno mrežo iz jeklenih palčic 10 Din več. Čebelarji, vsaj za poizkus si naročite en komad. — FRANC KANCLER, mizar in čebelar, Spodnja Hajdina, p. Ptuj.

VOŠČINE

za prekuhavanje voska

sprejema

**Blagovni oddelk Čebelar-
skega društva v Ljubljani**

Semeniška ulica 2/I., poleg stolne
cerkve.

Blagovni oddelk Čebelarkega društva v Ljubljani

poleg stolne cerkve

sprejema

vosek v zameno za satnice

proti malenkostnemu doplačilu za delo.

Kupuje tudi vosek in ga plačuje po najvišjih cenah.

Dalje sprejema voščine za prekuhavanje v vosek.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma v društvenih zadevah je nastavljal na „Čebelarstvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za denarne in blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarke potreščine: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani, lugoslov. knjigarna.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1928. / Številka 8.

Letnik XXXI.

O nosemi.

Joža Okorn v Škofji Loki.

Es ist höchst unwahrscheinlich, daß es — wenigstens in Europa — ein Land gibt, in welchen Nosema nicht vorkommt.
Dr. Morgenthaler.

Nosema je razširjena po vsej Evropi, torej tudi po Sloveniji, Hrvaški in Srbiji. Zato je nespametno, to bolezen zanikati. Delajmo na to, da jo zatremo ali vsaj omejimo.

Na razpolago imamo vse potrebne pripomočke. Boj proti tej škodljivki bo pa uspešen le tedaj, če bodo sodelovali vsi naši čebelarji, na čelu jim naše krajevne organizacije — čebelarske podružnice. Še letos izdam brošuro o čebelnih boleznih po najboljših virih svetovne čebelarske literature, upošteva pri tem lastne izkušnje. Iz brošure bodo čebelarji lahko črpali vse, kar je potrebno za spoznavanje te bolezni, poleg tega pa jim bo podala določbe zakona o zatiranju živalskih kug in tozadavne oblastne naredbe ter jih opozorila, kaj je treba storiti, kadar kje izbruhne med čebelami kužna bolezen.

O nosemi se pri nas »govori« od l. 1919. Vprašanje je načel g. Kajfež iz Novih Sel pri Kočevju. Bil je prepričan, da ima v svojem čebelnjaku nosemo.

Tudi »Slovenski Čebelar« je objavil zadnja leta več razprav inotic o tej bolezni. Najbolj zanimiva je bila debata, ki se je vršila med urednikoma našega lista in beograjskega »Pčelara«.

Pojavi »grize« po Koroški in drugod v letih 1920.—21. so me napotili, da sem se začel za stvar vedno bolj zanimati.

L. 1923. sem bil v Erlangenu na tečaju o vzreji matic. Priložnost razgovorov z g. dr. Zandrom sem dodobra izrabil. Govorila sva o čebelnih boleznih, zlasti pa še o nosemi. Pri tem me je dr. Zander posebno opozoril na sledeče dejstvo: »V krajih z dobro jesensko ajdovo pašo se večinoma pojavlja le tako zvana prihuljena nosema. V plemenjakih se nahaja jeseni izključno le mlada žival, katera v

primeru okuženja oboli akutno šele v februarju in marcu, ko čebele že izletavajo. Zaradi tega čebelarji odmiranja starih, bolnih čebel ne opazijo, odnosno mu ne posvetijo posebne pozornosti.«

Pomladi leta 1924. so utrpeli zlasti čebelarji v litijski okolici zaradi »grize« katastrofalne izgube. Tudi čebelarstvo g. ravnatelja Mesarja v Spodnjem Logu pri Litiji je bilo zelo hudo prizadeto. V letih 1924. in 1925. sem to čebelarstvo oskrboval. Pri tem sem mnogo pridobil. Po stanju, ki sem ga našel v čebelnjaku, sem bil trdno prepričan, da je v čebelnjaku izbruhnila nosema. Preiskoval sem stare čebele in opazil pri pretežni večini belo črevo — zanesljiv znak noseme. O tem sem poročal med drugim tudi sedanjemu g. uredniku in pa predsedniku društva, č. g. proštu Kalanu. Vse zaradi bolezni ponesnažene panje sem razkužil predvsem z vročim lugom, nato pa še s formalinskim plinom. Ponesnaženo satje sem pokuhal v vosek, čisto satje pa sem razkužil s formalinskim plinom. Slabiče sem združil in jih dal v razkužene prazne panje na čisto satje. Preostali panji so kljub skrbni negi slabo napredovali. Da dvignem število plemenjakov, sem kupil v Stični 16 kranjičev ter jih dal v medišča praznih A. Ž.-panjev, a sem prej odstranil rešetko, v plodišča pa sem nastavljal deloma izdelano satje, deloma pa satnice. V jeseni je bilo v čebelnjaku zopet čez 30 plemenjakov. Zaradi varnosti sem vse še v prvi polovici septembra nakrmil s sladkorjem, in sicer po 4 kg na panj. Panje sem pred pričetkom zime dobro odel, potem pa sem napeto pričakoval, kaj bo. Bolezen se je pomladi l. 1925. zopet epidemično pojavila, vendar ne v tako kruti obliki kot prejšnje leto. Zato sem vse obolele panje ponovno razkužil, vse satje predelal v vosek, družine pa preselil v nove, razkužene panje, deloma na čisto satje, ki sem ga hranil za medišča, deloma pa na satnice. G. Mesarja sem pa postavil pred dilemo, da naj ali opusti čebelarstvo, ali pa naj prevaža v ajdovo pašo v Ra-

dohovo vas, odnosno v Stično in pušča čebele na pasišču preko zime.

G. M. je moj nasvet upošteval, čebele prepeljal v ajdovo pašo in jih tam prezimil. Vzrok obolenja je bila v prvi vrsti neugodna lega čebelnjaka, ki je bil stalno na hudem prepihu, poleg tega pa so bili plemenjaki leta 1923. zazimljeni na mani.

V aprilu istega leta sem imel tečaj v Črnomlju. Udeležil se ga je med drugimi tudi g. Polič. S seboj je prinesel škatlico nekaj živih, nekaj mrtvih čebel. Oboje sem v navzočnosti vseh udeležencev preiskal in našel belo črevo — zanesljiv znak noseme. Isti dan sem to dognal tudi v čebelnjaku g. Fugine v Črnomlju. — To je bila podlaga za trditev čebelarjev, ki niso »kar tako« (Glej članka v »Slov. Čebelarju«: »Razjasnilo o nosemi v Sloveniji« v letnikih 1927. in 1928.).

Leta 1925. je poslal g. Strgar dr. Zandru v Erlangen v preiskavo čebele, ki jih je kupil, a je sumil, da so bolne. Izid preiskave je bil pozitiven, to je: ugotovila se je nosema. Prav tako sta gg. prof. Uršič in šolski nadzornik Peterlin v Kočevju z mikroskopom ugotovila nosemo, vendar ta primer ni testiran. O vsem tem smo govorili na sejah odbora. Ti razgovori so bili tudi povod notici »O nosemi« v »Čebelarju«, katero je napisal predsednik našega društva, č. g. prošt Kalan. Ta notica je povzročila debato med gg. urednikom »Slov. Čebelarja« in »Pčelara«.

Vsa leta sem stremel za tem, da bi v tem vprašanju prišli na jasno ter da bi končno ustvarili možnost, sumljivi material preiskovati in čebelne bolezni proučevati doma. Pot k temu smotru je bila zaradi različnih naziranj in osebnih nasprotstev izredno dolga in težka. Lansko leto se je ustanovil v Ljubljani »Državni veterinarski bakteriološki zavod«. Stopil sem v stike z upraviteljem tega zavoda, g. dr. Kernom. Ta je bil takoj pripravljen, preiskavati vposlani material. Laní se je na imenovanem zavodu preiskalo in dognalo nekoliko primerov kuge med čebelnó zalego.

V marcu letošnjega leta sva se z g. dr. Kernom dogovorila, da bomo spričo notic v inozemskih listih in knjigah o zdravstvenem stanju naše čebele, kakor tudi spričo novih zakonskih določil in uredb o zatiranju živalskih kug, izvršili preiskavo čebel iz vse Slovenije glede na nosečo in na akarino. Uspeh preiskave in storjene ukrepe bomo objavili tudi v inozemskih čebelarških revijah, da se naš izvoz dvigne.

V marcu sem priredil tečaj o kužnih čebelnih boleznih v Vel. Laščah. Po tečaju sem si ogledal čebelnjak g. Petriča. Brada kranjčica — plemenjaka je bila ponesnažena s svežim trebežem. Preiskal sem čebelo in našel belo črevo. G. Petriča sem takoj opozoril, da je to noseča, vendar naj ni zaradi gotovosti pošlje čebele v preiskavo. To se je zgodilo. Čebele sem izročil g. drju Kernu, in ta je dne

31. marca t. l. dognal nosečo. Ta primer je testiran tudi od g. dr. Zandra.

Dne 29. aprila t. l. sem imel tečaj v Selcih nad Škofjo Loko pri čebelnjaku g. Šmida. Tudi pri njem sem našel plemenjak, ki je imel spomladi hudo »grizo« in ni mogel nikamor naprej. Preiskava na licu mesta je bila zopet pozitivna, prav tako tudi mikroskopska.

Naslednji dan sem razposlal vsem podružnicam okrožnico, naj pošljejo material v preiskavo. Skupno smo prejeli 250 pošiljk in smo vse preiskali pod mikroskopom. V 27 primerih je bila ugotovljena noseča. Največjo zaslugo, da se je to važno delo izvršilo, ima upravitelj drž. veterinarskega bakterijološkega zavoda v Ljubljani, g. dr. Kern, kateremu smo dolžni iskreno zahvalo za ljubeznivo naklonenost in za trud.

(Dalje prihodnjič.)

Še enkrat o preleganju matic.

H. Peternel v Lembergu.

Ko sem zbiral podatke o letošnjih opazovanjih, ki so imela namen, da končno razkrijem vzroke preleganja matic, je objavil »Slov. Čebelar« v 7. letošnji številki članek g. Okorna, ki pobija moje pred letom objavljene nazore o tej stvari.

Nikdar nisem tajil, da čebele matic ne obnavljajo s preleganjem samo po potrebi. kadar je namreč matica za zadostno zaleganje v resnici nesposobna, ampak prelegajo včasih tudi matice, ki so še dobre. Kakor marsikateremu drugemu, so se tudi meni smilile izborne matice, ki so jih nameravale čebele odstraniti na ljubo hčerkam. Ker je ta ali oni panj izgubil matico takrat, ko so čebele v drugih panjih prelegale, sem v svojem skoraj tridesetletnem čebelarjenju dostikrat v sili porabil take na smrt obsojene matice. Priznam, da ka-

tera izmed njih ni preživela zime, a marsikatera je bila tudi še drugo leto svoji družini izvrstna matica.

Ni mi treba dokazov iz prošlosti, zakaj moja letošnja opazovanja so moje nazore potrdila tako nedvomno, da ne izrazim več domneve, ampak zapišem dognano dejstvo, da čebele prelegajo matice edino le zaradi tega, ker nezadostno zalegajo, pa bodi, da matica ni več možna zaradi starosti ali bolezni, bodi, da ne more zalegati zaradi pomanjkanja prostora po omejitvi z rešetko ali po obilno nanešenem medu. Pri obilici medu v panju tiči vzrok preleganja v tem, da čebele, ki jim ni dano, da bi mogle umno sklepati, zmotno menijo, da matica zato ne zalega v zadovoljivi meri, ker ni več sposobna, medtem ko v resnici ne zalega zato, ker ji je obsežnejše zaleganje onemogočeno.

Kakor rečeno, sem prej le domneval, da je tako. Ker pa sem spoznal, da drugi

glede sklepanja z menoj ne soglašajo, sem letos opazovanja nadaljeval in ugotovil, da je moje dosedanje domnevanje povsem utemeljeno.

Ko je letos ob začetku junija nastala dobra paša, sem kaj rad pregledaval medišča in kmalu našel nekoliko družin, ki so prve imele polna medišča nezrelega medu. Ker je dobra paša držala, je bilo gotovo, da bodo čebele nanesele mnogo medu tudi v plodišča. Res sem kmalu našel pri tistih družinah v plodišču toliko medu, da je matica mogla zalegati le še na 4 do 5 satih v jako majhnih krogih. Kakor sem pričakoval, so čebele nastavile v vseh teh družinah matičnike za preleganje in se niso čisto nič ozirale na to, je-li matica označena z rumeno (1926) ali z rdečo (1927) barvo.

Ko je med dozorel, me je mikalo, da bi tem družinam pobral »salo«, pa sem se premagal. Počakal sem, da je vsak panj imel vsaj en matičnik pokrit, in sem šele potem vzel med iz medišča. Čez dva dni sem pregledal plodišče: čebele so prenesle mnogo medu v medišče, matica je zalegala obilno, matičniki pa so bili še nedotaknjeni. Dva dni nato sem plodišče zopet pregledal: matica je zalegala vedno obilneje, toda našel sem še vedno staro, označeno matico, matičniki pa so bili podrti, znamenje, da so bile čebele sedaj z maticami zadovoljne. Paša je trajala dalje, a poskusa nisem ponovil, pač pa sem pravočasno točil. Ker je pojav potekal pri vseh opazovanih panjih (sedem) popolnoma enako, je vsaka pomota izključena. Prepričan sem, da so take pojave opazovali tudi drugi čebelarji.

Vprašanje je, ali ima ta ugotovitev kaj pomena za čebelarja. Navidezno ga nima, v resnici ga ima. Preleganje matic je vsekdar združeno z nevarnostjo, da se mlada matica na prahi izgubi, če pa se opravi, je še vedno zelo dvomljivo, ali bo zalegala tako izborne čebele kakor njena mati. Ako hoče čebelar vzrediti matice od plemenjakov-medarjev, ima druga pota ter ne bo tvegäl izborne materne

živali, da dobi nekoliko hčerk-matic, glede katerih ne ve že vnaprej, ali bodo tako izborne, kakor je njih mati.

Svetovati je torej vsakemu čebelarju, ki ima take izborne panje, da toči med pravočasno. Ako še ni zrel, naj ga prestavi (deloma) zaradi popolne dozoritve v take panje, ki imajo dovolj prostora v medišču. Takih navadno ne manjka. S tem dosežemo, da prelegajo čebele samo matice, katere resnično ne morejo dovolj zalegati, tudi ako jim ne manjka prostora. Le tako preleganje je čebelarjem v korist.

* * *

Kritika g. O. me sili, izraziti svoje mnenje o kritikah čebelarskih spisov sploh.

Čebelarski spisi so troje vrste:

1. Spisi, ki vsebujejo poročila o letinah, o dogodkih v čebelarstvu (brez razpravljanja vzrokov za te dogodke).

Pri takih spisih je dopustno kritizirati le obnašanje čebelarja v opisanem primeru. v kolikor je bilo nerodno.

2. Spisi, vsebujoči prestave (prevode) spisov, ki so izšli v tujih čebelarskih listih.

Tu je možno kritizirati edino le pravilnost prevoda in to, ali ni pisec vezal iz sredine vzetih odlomkov tako nerodno, da je zmisel prevoda čisto drug nego zmisel izvirnega spisa.

3. Izvirni spisi. To so spisi, ki obravnavajo v celoti ali le delno nove ugotovitve, bodisi dosedaj popolnoma neznane, bodisi take, ki so nasprotne domnevanju, običajnemu, v krogih čebelarskih strokovnjakov tuzemstva in inozemstva. Taki spisi so veselje urednika čebelarskega lista, ker postavljajo naše čebelarstvo in naš strokovni list v enako vrsto s čebelarskimi listi večjih narodov, ki se radi pobahajo, koliko je njih narod storil za napredek čebelarstva. Naj je v takem spisu še tako majhno zrnce novega: spisu je treba posvetiti največjo pažnjo, ker vsebuje kolikor toliko narodnega duševnega dela.

Ako je torej spis resnično vsaj deloma izviren ter resen, ne pa morda le produkt domišljije, je sveta narodna dolžnost domačih čebelarjev, da opozore na ta spis inozemstvo in da branijo njegovo vsebino, ako smo se prepričali, da je resnična. Ta sveta narodna dolžnost veže v prvi vrsti čebelarskega strokovnega učitelja, ki je po svojem položaju prvi poklican, da razkazuje inozemstvu razvoj slovenskega čebelarstva in mu posreduje izsledke domačih čebelarjev. Ugled čebelarskega strokovnega učitelja raste pred svetom, ako je v položaju, da opozarja inozemstvo na izvrna dela svojih sonarodnjakov-čebelarjev.

Oprosti naj se mi, da se moram tu pritožiti zastran neverjetne nehvaležnosti naših čebelarjev do g. Žnidaršiča, ki ima za naše čebelarstvo velike, nevenljive zasluge. V panju, ki ga je izumil on, prideamo v Sloveniji leto za letom neštene stote medu, a kdo se zmisli nanj, kdo nosi njegovo ime med čebelarje v inozemstvu?

To budi omenjeno le mimogrede. Prehajam zopet h kritiki izvirnih spisov.

Neobhodno potrebno je, da se prepričamo o resničnosti trditev v izvirnem spisu, preden se izpostavimo za nje pred inozemstvom. Za preiskavo resničnosti izvirnih trditev nikakor ne zadostuje, da postavi kritik svoje osebno mnenje, ki si ga je napravil na podlagi proučevanja tujih spisov, nasproti piščevi izvirni trditvi in kratkomalo oznani: »S tem se strinjam, s tem pa ne. Ker tudi kritik ni nezmožljiv, ne sme samo na kratko odobriti ali zavreči, ampak mora, kadar kaj odklanja, dokazati, da je pisec v zmoti. Če takega dokaza ne zmore, je treba, da izvirno resničnost novih trditev prizna in ne izkuša njih veljavo ponižati.

Za pravično ocenjevanje izvirnih spisov mora imeti kritik močno razvit dar opazovanja. Pri g. O. ga sedaj še pogrešam. Ako čitam: »Matica dobiva v panju tudi takrat, ko je priprta . . . , prav toliko hrane, kakor če bi bilo plodišče neomejeno', si ne morem kaj, da ne bi porekel, da kritik ni še dovolj bistro opazoval domačih ži-

vali, kako se obnašajo, ako se jim ponuja hrana. Psa ne prisiliš zlepa ne zgrda, da bi jedel, ako noče. Sita krava meče najsočnejšo deteljo pod jasli, čebelna matica pa naj bi morala použiti vse in prav toliko, kolikor ji čebele nudijo?! Živalim more človek hrano sicer vsiliti, n. pr. z vlivanjem (v govedo) ali s pitanjem (goske, kapuni itd.), ne more jih pa siliti, da bi same zauživale, ako ne čutijo potrebe. Silil sem tudi jaz negodne matice k zauživanju (glej moj članek o matični bubi, ki bo objavljen v prihodnji številki), a čebele nimajo ne fizičnih ne umstvenih možnosti, da bi matice prisilile k zauživanju. Verjetno je, da uravnava matica množino hrane po potrebi, ki je tem večja, čim več zalega. Da bi bilo delno odklanjanje nudene ji hrane znamenje (signal) za začetek preleganja, je neverjetno, ker pita matico večje število mladice, ki se menda ne morejo med seboj domeniti, kolikokrat bodo matici ponudile jesti in kateri izmed njih je matica odklonila hrano.

Kdor hoče kak izviren spis pravično kritizirati, se mora najprej sam s poskusi in z opazovanjem prepričati, jeli pisec pravilno poskušal in opazoval. Dosedaj pogrešam pri g. O. izvajanja na podlagi lastnih poskusov, katere je napravil, da bi pobil nove trditve drugih. Moje mnenje — v koliko je utemeljeno, ne vem — je, da je dolžnost uprav strokovnega učitelja za čebelarstvo, da za poskuse kaj žrtvuje. Če moramo mi, ki nimamo nobenih odškodnin ne od države ne dežele, napredku v čebelarstvu na ljubo žrtvovati za svoje poskuse čas, kupe lepih matičnikov, del pridelka itd., jih mora tem bolj strokovni učitelj. Ako pa ne dela poskusov, on ni več mentor domačega čebelarstva pred svetom.

Na vsak način pa odklanjam take vrste kritikovanja, kakršnega se sedaj poslužuje g. O. Nismo pisci izvirnih spisov šolarčki, da bi nam smel kdo reči: »To si prav spisal, tega pa nisi. Izvirni spis vsebuje nekaj novega, kar ni in ne more biti v knjigah (saj ne bi bilo izvirno, ako bi isto učil že

prej n. pr. prof. Zander). Zato moramo zahtevati od kritika, da preiskuje resničnost novih trditev, ne pa da sodi spis po svojem dosedanem znanju, ki je, kakor vsako drugo človeško znanje, pomanjkljivo.

Nikakor ni bil moj namen, z izvajanjem o kritiki postaviti se v »Sl. Č.« kot izvirni dopisnik. Govorim ne toliko zaradi sebe, kolikor zaradi drugih. Pišejo v »Sl. Č.« drugi bolj izvirne stvari, ki so zanimivejše. nego je to, kar sem zapisal jaz, kajti meni

se posreči komaj vsakih sedem let enkrat da zasledim kako malo zrnce nove čebelske resnice. A ne gre in ne gre, da bi se brez preiskave in brez poskusov pobijali spisi, ki bi lahko izdatno povzdignili vrednost našega glasila pred svetom, ako bi domači strokovnjaki po temeljitih preizkušnjah opozarjali tujino na te spise in jih ne bi kratko malo v listu pobijali po pravilniku za nagle sodbe.

Jubilejna kmetijska razstava.

Čebelarji!

Večkrat smo že pisali, da je naša dolžnost, da se udeležimo omenjene razstave. Ne bomo delali s tem samo časti kmet-skemu stanu, temveč koristili bomo tudi sebi.

Kakor vse kaže, se bodo letos naše dolgoletne želje uresničile in medu bo dovolj. Ako hočete, da Vas bo širši krog odjemalcev spoznal in da bodele svoje blago ugodno prodali, pošljite na razstavo vzorce in poročajte nam, koliko enakega pridelka imate v zalogi in po kateri skrajni ceni.

Vzorci naj pokažejo, da je med popolnoma čist in zrel. Zato je najboljši, da je v steklenih kozarcih. Trgovina Agnola v Ljubljani na Dunajski cesti prodaja prav lične in pripravne kilografske po 4 Din. Pri večjem odjemu so še cenejše, ker nimajo pokrovcev; treba jih je s pergamentnim in povrh še z barvanim papirjem in vrvico tesno prevezati.

Nekaj cenejši a le za razpošiljanje bolj primerne so pločevinaste posode, ki stanejo pri društvenem blagovnem oddelku

kilografske brez etiket po 3.5 Din, z lepimi etiketami pa 4 Din.

Ako nimate ličnih etiket, nalepite na posodo le male (3×6 cm) bele lističe s svojim imenom in označeno vsebino, kakor: ajdov med, cvetlični med itd. in ceno. Te male lističe bomo tukaj prelepili z enotnimi in lepšimi.

Vzorci bomo po Vaši želji ob koncu razstave prodali po ceni, ki jo določi odbor, da jih ne bo treba vračati. Izkupnino Vam bomo takoj nakazali in obenem naznanili imena kupovalcev Vaše zaloge.

Pošljite tudi druge predmete na razstavo, posebno slike svojih čebeljakov. Za zgodovinske stvari Vam bi bili tudi hvaležni.

Vobče veljajo za to razstavo vse tiste določbe, ki smo jih objavili že lansko leto v društvenem glasilu.

Ker se je šele zadnji čas pokazala dobra medena letina, smo podaljšali rok za prigrasitev do 15. avgusta. Prigrlase sprejema: Čebelski razstavi odbor v Ljubljani, Marijanišče, ali Kmetijska družba.

Poziv pčelarima.

Kao što je braći pčelarima poznato, katastrofalni zemljotres uništio je čitave krajeve naselja u bratskoj Bugarskoj. Stradali su strahovito i varoši i sela. Na stotine hiljada naše tamošnje braće ostalo je

bez krova i sredstava. Mnogo je naše braće pčelara takodje postradalo u toj opštoj nesreći. Naša je dužnost, da im po mogućstvu pomognemo, i zato se Savez obraća svima društvima i moli ih, da preko svojih

organa (časopisa) i podružnica razviju najveću propagandu za prikupljanje priloga za pomoć postradalih u Bugarskoj, a naročito pčelara.

Pomoć se može predavati i najbližim organizacijama za prikupljanje ove pomoći, a i Savezu u Beogradu (Šumadijska ulica br. 12).

Novac, koji bude slat Savezu, poslaće se kao pomoć isključivo postradalim pčelarima u Bugarskoj.

Pokažimo svojoj braći, da ih u nevolji nismo zaboravili! I najmanja pomoć biće im mila.

Sa bratskim i pčelarskim pozdravom

Predsednik Saveza Jugosl. Pčel. Društava:

Svetoz. K. Đorđević.

Sekretar:

Milan R. Maksimović.

Lepa ameriška sodba o naši sivki.

(Po American Bee Journal; Juni 1928.)

P. Angelus v Ljubljani.

Slovenski čebelarji znamo ceniti sivo čebelo in pazimo na to, da se ne pomeša z drugimi pasmami, n. pr. z italijankami. Vemo, kako je marljiva in krotka, in jo ljubimo. Pozna jo predobro tudi širni svet in včasih se je čulo mnogo hvale o njej; a še večkrat se ji je očitalo, da je za narodno gospodarstvo manj vredna, češ, da preveč roji. Veseli nas, da se tu pa tam najde kak čebelar daleč od nas, kateremu je naša čebela k srcu prirastla in ga navdušila. Da bomo znali našo sivko še bolj ceniti, se mi zdi umestno, da v »Sl. Č.«* povem, kako sodi o nji ameriški čebelar R. D. Nicholson iz Manitobe v Kanadi. V gori omenjenem listu je objavil sledeče:

»Že nekaterikrat sem v Vašem cenjenem listu (American Bee Journal) čital članke o navadah in posebnostih raznih čebelnih pasem. Ker pa sem entuzijast (gorečnejši, ljubitelj) kranjske čebele, bi rad izpregovoril nekoliko besedi o njej.

Zdi se, da čebelarji splošno menijo, da je kranjska sivka nepopoljšljiva rojivka.

Imel sem tri leta kranjske in italijanske čebele obenem in sem našel, kar se tiče rojenja, prav malo razlike med njimi. Nekateri družine obeh pasem so rojile, druge pa niso. Imel sem kranjsko matico tri leta, pa ni rojila nobenkrat. Vendar se kranjske čebele hitro množe in prej dosežejo moč za rojitev tudi ob neugodnih okoliščinah. Poudarjati moram dejstvo, katero pa sicer ni splošno pripoznano, da se namreč s kranjsko čebelo glede njenega negovanja in kontrole — omejitve ali pospešitve — rcjenja lahko postopa prav tako, kakor z italijansko. Skrbeti je le za to, da se za plemenjake izbirajo najboljše čebelne družine.

Zadnje pomlad sem imel 20 starih čebelnih družin in si zagotovil še 10 družin iz Teksasa. Dobil sem jih proti koncu junija meseca. Stare družine so dale povprečno na panj po 212 funtov iztrcanega medu in so se za deset družin pomnožile. Drugih deset družin pa je dalo kljub pozni pošiljavi povprečno po 75 funtov medu. V celoti sem dobil 5000 funtov in še obilno zalogo za zimo. Čebelarstvo je pri mojem poljedelstvu le postransko opravilo. Prepričan sem, da bi bila žetev medu dosti večja, ako bi mogel posvetiti čebelarstvu več časa med žetvijo in mlačvo, ko je paša tukaj na severu na višku.

* Odslej bomo rabili to kratico za »Slovenskega čebelarja«, za čebelarско društvo za Slovenijo pa kratico ČDZS. — Op. ur.

Razen naglega razvoja sive čebele v pomladi, njene rodovitnosti in marljivosti, je še drug razlog, da sem tako navdušen za kranjsko čebelo, in sicer ta, da je v vseh okoliščinah tako zelo krotka. Tudi nekatere italijanske družine so krotke, vendar je velika razlika, kakor je različen njih temperament. Pri kranjicah lahko delam tudi ob takih dnevih, ko se pri italijankah ne da delati. Zato mora biti človek hvaležen, zlasti ako ima malo časa za ukvarjanje s čebelami in mora pri njih delati, kadarkoli kaj časa ujame.

Kranjice nudijo največ uspeha v velikem panju. Moj panj je Dadantov na devet satnikov, ki so široki $1\frac{1}{2}$ col. Mislim, da bi bil panj z 11 satniki boljši. Pri vsakem panju imam najmanj po pet nastavkov. Skrbim, da imajo čebele dovolj zraka, in jih za nekoliko časa podnevi obsenčim.

Ravnaj se po splošnih, dobrih čebelarških pravilih, pa bodo kranjice storile svojo dolžnost in bodo roji bolj redki!»

Čebelarški list »American Bee Journal« ima v isti številki inserat, s katerim neki Albert G. Hann iz Glen-a Gardner-ja (New Jersey) ponuja našo sivko z besedami: »Kranjice so zelo kroške, zelo rodovitne, stavijo zelo belo satje, so malo nagnjene k ropanju, so redkokdaj okužene z evropsko gnilobo in so izvrstne delavke.«

Že pred mnogimi leti je kupil od gg. Strgarja in Ambrožiča nekoliko plemenjakov. Te čebele pošilja Hann v razne kraje gospodarskim družbam in poskuševalnim postajam, celo na Japonsko. Pravi, da ima najbrž najboljše Kranjice v Združenih državah. Ponuja zastoj brošuro: »Merits of the Carniolan Bee« (Vrednost kranjske čebele).

Prodaja tudi matice, in sicer oprasene in neoprasene: neoprasene po 1.35 dol, šest za 6.60 dol, 12 za 12 Dol. Oprasena stane 2.25 dol.

Privoščil bi našim čebelarjem, da bi jih mogli prodajati po taki ceni.

Čebelni škodljivci.

Virmašan.

Tako kakor vsaki živali, se je tudi čebeli boriti z neštetimi sovražniki. Nekateri ji strežejo po življenju, drugi uničujejo njeno delo in njen imetek. Med škodljivce spadajo razne ptice in žuželke, največji njen sovražnik pa je — človek, odnosno čebelar sam.

Med pticami zavzema prvo mesto znani rjavi srakoper. Ta je ptica selivka. Ko se spomladi vrne v naše kraje, si poišče domovanje najrajši v živi meji blizu čebelnjaka, da laže izvršuje svoj roparski posel. Posebno nadležen postane, ko ima polno gnezdo praznih ust, ki čakajo na hrano. Takrat dela s polno paro od jutra do večera. Ker pobira tudi pticam pevkam mladiče iz gnezda, je dolžnost vsakega čebelarja, da ga prežene s svojega vrta, oziroma iz bližine čebelnjaka.

Ko prikima zima in razgrne belo odejo, pridejo v vas k čebelam tudi sinice. Pobirajo mrtve čebele raz brade panjev in če zmanjka teh, kljujejo in delajo nemir pri žrelu, da privabijo čebele iz panja in jih pohrustajo. Velike škode nam ne delajo, da pa imajo čebele mir pred njimi, jim postavi proč od čebelnjaka ptičjo hišico in jim daj vsak dan živeža. S tem jih obdržiš tudi poleti na vrtu, ker ni korist, ki jo ima sadjar od njih, v nikaki primeri z malo škodo, ki jo delajo čebelam.

Razne žolne posebno rade napadajo čebelnjake pozimi, ako so bolj na samoti ali v bližini gozdov. S svojim dletastim kljunom žolna kmalu pretolče končnico panja, zdrobi satje, da pride do čebel, ter se nato masti z njimi po mili volji. Nekoliko takih gostov, ako gospodarijo pri čebelnjaku dalj časa nemoteno, lahko napravi neocenljivo škodo. Kar ostane njim, pokonča za-

tem še zima. Da se obvaruješ teh gostov, zapri pri čebelnjaku vrata na pročelju; ako teh nimaš, zadelaj končnice panjev z deskami, vendar pa pusti zraku prost dostop v panje in poglej večkrat pred čebelnjak, ali kaj ni v redu, da lahko takoj popraviš.

V jeseni, ko so spravljene vsi poljski pridelki, jo uberejo za njimi v kašče in shrambe tudi vaške miši, da si preskrbe za zimo hrano in stan. Posebno rade se naselijo po čebelnjakih, kjer je med panji dosti toplote in se tudi za pod zobe kaj dobi. Ako imaš slabe panje, ti miška brž smukne v kate-rega. Če tega kmalu ne zapaziš, ga kmalu uniči, ker se čebele zaradi mraza ne morejo braniti. Nastavi v čebelnjak pasti, da miši poloviš; mačke ne puščaj noter, ker z skakanjem po panjih čebele vznemirja.

Še hujša in nevarnejša od miši je mala, le nekoliko centimetrov dolga rovka. Njej zadostuje prav malo višje žrelo, da se zmuzne v panj in ondi potem gospodari po svoji volji. Rovka uniči satje, posebno ji gre v slast obnožnina, pa tudi čebel pohrusta mnogo. — Spomladi, ko čistiš panjem dno, dobiš v kakem kotu okostje te roparice, ki so jo čebele v panju umorile. Da imaš v panju rovko, opaziš po zjedeh od čebel, ki leže pri žrelu in na bradi panja. Da se obvaruješ škode, daj takoj po končani jesenski paši na žrela pločevinaste zapahe, da čebele lahko izletavajo, rovkam pa zabraniš dostop v panje.

Poleti dobiš večkrat pred čebelnjakom krastačo. Ponoči se prikrade do nizko ležečih panjev in pohlasta vse čebele, ki so na bradah. Ne ubijaj je! Vzemi lopato in odnesi krastačo proč od čebelnjaka, kajti njena velika korist na vrtu, kjer lovi škodljive žuželke in mrčes, ni v nikakem razmerju s škodo, ki jo napravi včasih pri čebelah.

S pomladanskim življenjem v panju se začne tudi življenje v esčee. Podnevi se skriva med panji po kotih in razah čebelnjaka, na noč pa se oživi. Kmalu obletava panje in poskuša pri žrelih, kje bi se utihotapila v panj, da bi potem svoja jajčeca zaleгла v drobir na dnu panja, še rajši pa

v satje. Gorje panju, v katerem gospodari večča! Kmalu je satovje prepreženo s pajčevinami in zaleženo z bubami. Iz takega panja puhti zoprn smrad in pest čebel se žalostno stiska v kotu panja, dokler niso tudi te primorane zapustiti svoj dom. Edino zdravilo za tak panj sta žveplo in ogenj. Poskrbi, da bodo tvoji panji zmeraj dobri in močni, ker takih večča ne more uničiti. — Dokler imaš satje v omarah, posebno, ko nastane toplo vreme, ne pozabi ga vsak mesec zažveplati, da sproti uničiš vso zalego večč. Žvepleni duh odbija večče. — Ako zaleže večča satovje, ga s tem uniči tako, da ostanejo samo še satnik in kup zjedi.

Med večče spada tudi smrtoglavc. Ta se najrajši pojavi v jeseni med ajdovo pašo. O mraku obletava panje in skuša priti vanje, da bi se nasrkal medu. Ako se mu posreči priti v panj, je to največkrat njegova smrt: ko se je namreč nasitil, je ves okoren in čebele ga napadajo toliko časa, da ga umore. Potem dobimo na bradi ali v panju dostikrat samo še oprsje in krila s smrtjo kaznjenega sladkosnedeža.

Dosti škode nam delajo tudi razni pajki s tem, da razpredajo svoje mreže med panji in po čebelnjakih. Vsak dan mu mrežo lahko razdereš, pa bo prav tam zjutraj razpredena že nova in bodo v vsaki že visele čebele vse ovite in mrtve. Poišči pajke in jih pokončaj! Ako ne moreš do njih skrivališča, pridi zvečer, ko se mračí, z lučjo, pa jih zalotiš pri delu. V čebelnjaku pridno rabi metlo, da sproti odpraviš vse pajčevine in z njimi vred tudi mnogo pajkov ter obvaruješ svoje čebele. — Ko hodiš poletí po travnikih, opaziš po cvetih mrtve čebele. Te so postale žrtev bledozelenega pajka, ki se skriva pod glavo cvetic ter ondi preži na plen. Koliko čebel nam uniči ta škodljivec, ni mogoče ugotoviti.

Mravljje nam delajo v panjih in čebelnjakih hudo nadlego vse leto. Ako spomladi dna panjev ne očistiš, se v nesnago naselijo kaj kmalu. Rade se sladkajo z me-

dom, čebelam pa sta njih navzočnost in njih duh zoprna. Da se jih ubraniš, namaži nekatera mesta v čebelnjaku s karbolinjem, mravljišča pa prekoplji in popari. Čebelnjak postavi na železne kole, vdelane v kamenite, nalašč za to izdolbene podstavke, v katerih bodi vedno dovolj vode. Ko posahne, je zopet nalij, sicer si mravljam odprl dostop v čebelnjak in v panje. Ne maži po čebelnjaku z medom, ker je med za mravlje najbolj privlačna vaba.

Ose in sršeni napravljajo svoja gnezda blizu čebelnjaka ali pa kar v njem. Videl sem že sršenovo gnezdo v praznem panju. — Ose sicer niso nevarne, ako pa nastopijo v večji množini, motijo čebele pri delu. Za ose nastavi pred čebelnjak steklenico z nekoličino toplega piva, pa se vse polove, ker jim gre pivo posebno dobro v slast. — Bolj nevaren in strasten ropar je sršen. Nemoteno pobira čebele z brad panjev in če imaš roj v zraku, rad šviga okoli njega, da bi se polastil matice in s tem uničil ves roj. Opazoval sem ga ob času ajdove paše, ko je, krožeč nad ajdo, pobiral čebele kar s cvetja. Ako je njegovo gnezdo v tleh, ga popari z vrelim kropom, če pa je pod streho, ga zvečer, ko je vsa seršenova rodbina doma, ogrebi v vrečo in deni v krop, da s tem uničiš vso zalego. Prav tako stori z osjim gnezdom.

Strigalice se rade drže v panjih. Posamezne čebelam niso nevarne, ako pa se razmnožijo, motijo čebele pri delu. Posebno zoprni je čebelam njih duh. Da jih preženeš, nastavi v čebelnjak kravje kopito, zamašeno s cunjjo: to je za strigalice najboljša past. Zjutraj poglej in stresi ulovljene živalice v krop; to ponovi večkrat, pa bo kmalu mir pred njimi.

Čebelno uš pozna vsak čebelar. Njeno gnezdišče je drobno v panju. Ko se izleže slepa žival, je njena prva skrb, da se skoplje na čebelo, ker bi na tleh kaj kmalu od lakote poginila. Posebno rade se drže na maticah, ki dobivajo boljšo hrano nego navadne čebele. Dostikrat je matica upravnasuta s temi zajedavkami. Tako obremenjena matica začne zaradi pomanjkanja

hrane hirati in obnemore. Zato bodi skrb vsakega čebelarja, da so njegovi panji vedno snažni. Ako so čebele močno ušive, položimo na dno panja papir, puhni večkrat tobačnega dima med čebele, panj pa zapri in pusti zaprtega nekoliko minut, da uši omamiš. Ko panj potem odpreš, potegni papir ven in pomori, kar je na njem uši. Toblačni dim uši omoti, čebelam pa ne škodi, ako ga ni preveč.

To so pri nas najbolj znani škodljivci čebel. Skrb vsakega čebelarja bodi, da jih po svojih močeh zatira in se tako obvaruje prevelike škode. Ker se jih popolnoma ubraniti ne moremo, svetujem, da naj bi se ustanovil zavod, ki bi zavaroval vsako čebelo posebej. — Pa kdo bo preštel čebele in plačal zavarovalno premijo?

Vsi ti sovražniki čebel ravnaajo po svojem nagonu iz skrbi za samoohrano, človek, ki se naziva prijatelj čebel, le-teh iz malobrižne zanikarnosti ne ščiti niti toliko, kolikor mu velevala njegova korist. Roj ogrebe v prazen panj. Nastopi slabo vreme. Lakota začne trkati na panj, človek pa, nikar da bi mu priskočil na pomoč, pusti, da od lakote pogine. Pride slabo leto. Čebele ne naberejo niti za sebe, človeku pa se zdi škoda nekoliko kovačev za sladkor in tako pusti za pleme panje, ki nimajo živeža niti do božiča. Ko pregleduje spomladi ostanke svoje malomarnosti, se jezi, da s čebelami ni nič. Naj vendar izpremeni način svojega čebelarjenja, pa bodo uspehi drugačni. Ko podira v jeseni panje, žvepla čebele, namesto da bi jih dodal panjem, ki nimajo zadosti svojih. Z medom maže po vseh kotih čebelnjaka, če pa se potem vname ropanje, mori in poliva s kropom ali pa celo nastavi medu v prazen panj. Ko je vanj naložil dosti čebel, jih zažvepla. Človek božji, ali je takšno ravnanje človeško?! Šteješ se za zavednega čebelarja, pa počenjaš leto za letom take stvari! Zakona sicer ni, ki bi mogel vse to zabraniti, toda brani naj ti zdrava pamet, ki ti pravi, da ne boš vreden, nazivati se čebelarja, dokler ne nehaš ravnati tako malo umno.

Matica Ljubljanske čebelarske podružnice gospa Angela Agnola-Stancerjeva.

Ljubljanska čebelarska podružnica je največji in najdelavnejši sestavni del SČDZS. Trudi se, da bi kar najbolj sistematično črpala iz virov nektarja v naši domovini. Pod Krimom ima velik čebelnjak, ki mu ni enakega v državi. S svojim vozom prepeljava čebele članov na pasišča ter jim daje v uporabo svoje priprave za trcanje in čiščenje medu.

Vse svoje imetje si je nabavila večinoma iz dohodkov od veselíc. Da so te dobro uspele, je v prvi vrsti zahvaliti častni članici Ljubljanske podružnice in pokroviteljici, gospe A. Agnola-Stancerjevi.

Podružnica pa še ni dosegla viška razvoja. Sedaj stremi za tem, da si nabavi moderno vozilo, s katerim bo mogoče veliko hitreje ustrezati željam čebelarjev. Nadalje namerava poiskati in primerno opremiti ajdna pasišča. Razmišlja tudi, kako bi ustvarila v svojem okolíšu popolnoma novo čebelno pasišče.

Da bi dobila sredstva za uresničenje svojih stremíenj, je dne 3. junija 1928 priredila čebelarsko veselico, ki je kljub neverjetno visokim pristojbinam, hladnemu vremenu in raznim drugim ovíram dosegla znaten gmoten uspeh.

Da so prejémki nadkrílili izdatke, je zopet v največji meri zasluga že imenovane gospe pokroviteljice. Zakaj ona ni samo s svojim splošno znanim dobrim imenom privabila mnogo gostov in podpornikov, temveč je kljub svoji takratni bolehnosti vodila vsa veselíčna pripravljalna dela. Zbrala je nad 200 dragocenih dobitkov za srečolov. Udeleževala se je redno odboríških sej in bila v vseh zadevah najboljša svetovalka. Originalna reklama: iz papírja izrezane čebelice, ki so se uporabljale za fahljáče, razní časopisní oglasi in drugo,

so njeni zamiselki. Naj navedemo samo onega, ki se glasi: »Ljubi trotek, kam greš v nedeljo 3. junija?« — »Pojdem k svoji matici na rajanje v hotel Tivoli. Pridi tudi ti, tam bo velika izbira čebelic.« — Poga-

Gospa Angela Agnola Stancer.

jala se je z gostilničarjem za ceno prostora in sama iskala in tudi našla najboljše in največ dobička obetajoče prodajalce živí. Njena híša, njena vozila in njeno poslovno osebje, vse je bilo za veselíčna dela vedno na razpolago. Pritegnila si je krog pomočnic, s katerimi je zbrala in okusno opremila nad 600 dobitkov za ribolov.

In na veselici sami! Sukala se je, kakor osemnajstletna mladenka. Prodajala ni samo v svojem paviljonu okusna jedila, kuhala čaj in kavo ter točila brezalkoholne pijače, temveč je ob vsaki prilíki priskočila drugim odborínikom in odborínicam na pomoč. Kjer je pretíil polom, povsod je spretno posegla vmes in popravila, kar se

je popraviti dalo. S svojo ljubeznivostjo in postrežljivostjo si je osvajala goste, da so radi kupovali zanje pripravljene dobrote in množili podružnični dobiček.

Največji izkupiček je prišel iz njenih rok in ostal ob njeni požrtvovalnosti podružnici brez odbitka.

Ste že kdaj slišali o taki pokroviteljici? Podružnica jo primerja z dobro matico v panju. Kakor izvira od te ves razvoj, napredek in blagostanje čebelarne družine,

tako je gospa pokroviteljica izvor podružničnega imetja in pogojev za uspešno čebelarjenje. Podružnica jo s hvaležnostjo naziva »svojo matico«.

Gospa pokroviteljica v svoji skromnosti odklanja vsako zahvalo in ji ne bo všeč, da smo okorno opisali njeno delovanje. Podružnica pa je to vendar storila, da pokaže čebelarjem, da imamo tudi mi svoje dobrotnike, ki zaslužijo, da se jih spominjajo poznejši čebelarski rodovi.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič v Ljubljani.

Mesečno poročilo za junij 1928.

Po dolgem, potrpežljivem čakanju je prišla rešitev. Nastopili so lepi dnevi z lahkimi in toplimi vetrovi in rastlinje je začelo mediti.

Travniško cvetje in tudi robinija (akacija), ki je letos nastavila maloštevilna razcvetja, ni dala nikjer povoda, da bi rabili točila. Škodovala jim je slana v maju. Svitlega cvetličnega medu bo prišlo zelo malo na trg.

Pač pa je dobro medilo vse iglato drevje. Čebele so obletavale celo borove vrhove in sedale nanje, gotovo ne brez vzroka. Smreka je izločala nektar ves mesec, jelka pa je začela pršiti sladke kapljice po

podrastlih rastlinah šele v drugi polovici meseca. V nižjih legah je bilo izločevanje tako izdatno, da je splošno stopil v obrat čebelarjev najljubši stroj.

Najboljše se je godilo čebelarjem, ki so čebele pravočasno krmili in jih imeli ob nastopu paše dobro razvite.

Rojev je bilo ta mesec povsod dosti. Kdor je hotel pridelati medu, je moral roje preprečevati. Ker se večina čebelarjev zanimala le za višino donosa, želimo, da hi gg. poročevalci opazovalnih panjev ne pustili rojiti.

Poprava. V julijevi številki »Slov. Čebelarja« na str. 105 je izostal nad razpredelnico napis: **P o v p r e č n i d o n o s v s e h o p a z o v a l n i h p o s t a j.**

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska čebelarska podružnica ima prihodnjo sejo odbora v ponedeljek, dne 6. avgusta t. l., ob 8. uri zvečer pri »Nacetu«.

Podružnica v Št. Janžu na Dravskem polju je imela občni zbor dne 6. januarja t. l. V odbor so bili izvoljeni: Kröpfl Lovro za predsednika, Potočnik Ivan za podpredsednika, Ekart Anton za tajnika, Kac Ivan za blagajnika, Ertl Ivan in Klasič Ivan za odbornika. — Ekart, tajnik.

Podružnica Slovenji Gradec je imela dne 1. apr. t. l. v posvetovalni dvorani tukajšnje hranilnice in posojilnice predavanje o čebelarstvu. Predaval je g. H. Peternel, župnik v p. Kot izkušen čebelar nam je podal zanimiv pouk o splošnem čebelarstvu. Udeležba je bila nepričakovano dobra. Opazili smo tudi mladino višjih šolskih razredov, ki je predavanju sledila z zanimanjem. Predavanje je

nosetil tudi mestni župan in vztrajal do konca. Za krasni pouk, s katerim smo mnogo, mnogo pridobili za nadaljnje uspešno čebelarenje, se g. predavatelju ponovno najtopleje zahvaljujemo ter ga prosimo, da ne pozabi na naše mislinjske čebelice in čebelarje. — Na prošnjo tukajšnje podružnice in podružnice pri Sv. Ilju pod Turjakom se je vršil dne 28. maja t. l. enodnevni tečaj za obe podružnici v Šmartnem pri Slovenjem Gradcu. Predavanje je vodil g. H. Peternel, predsednik Zveze čebelarskih podružnic v Celju. Njegov praktični pouk, njegova spretnost in natančnost nam bodo mnogo pripomoglo do napredka v čebelarstvu kakor tudi k okrepitevi organizacije.

Novomeška podružnica ima vse letnike »Sl. Č.«, ki so na razpolago vsem članom naše podružnice. Kdor se hoče seznaniti z vsebino starih

K r a j (z morsko višino)	Označba opazo- vanega panja	P a n j e n a t e ž i						Toplina zraka				Dni je bilo									
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	srednja me- sečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih	
		mesečni tretjini dkg						pri- dobil	po- rabil												dne
		1.	2.	3.	1.	2.	3.														

Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	385	265	355	75	170	60	700	—	95	25.	+17.8	+4	+32	+18	29	9	—	4	8	18	16
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	220	120	190	30	—	20	480	—	60	9. 25.	+18-	+5	+32	+18-	28	12	—	1	6	23	19
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	240	20	85	85	95	30	135*	—	85	5.	+15.7	+1	+30	+1	30	15	—	3	8	19	18
Tacen pod Šmarno goro (314 m)	A.-Ž.	830	345	5	100	160	195	725	—	160	9.	+17-	+2	+30	+2	30	5	—	5	4	21	20
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	310	125	40	85	125	60	205*	—	120	9.	+16.2	+7	+27	+7	28	7	—	4	10	16	22
Virmaše pri Šk. Loki	A.-Ž.	815	485	40	135	105	110	990	—	185	9.	+11.1	+7	+27	+7	29	11	—	2	13	15	28
Dobrava-Vintgar (577 m)	A.-Ž.	540	225	235	90	75	30	805	—	135	4.	+16.7	+4	+29	+4	27	5	—	5	8	17	9
Javornik n. Gor. (553 m)	A.-Ž.	490	450	875	50	70	40	1655	—	175	24.	+16.6	+4	+29	+4	27	5	—	10	11	9	3
Dob (305 m)	A.-Ž.	1300	610	440	100	160	90	2000	—	220	7.	+16.6	+1	+34	+1	27	3	—	4	2	24	28
Rova na Gor. (350 m)	A.-Ž.	660	460	190	60	140	135	975	—	160	10.	+16.3	—4	+28	—4	30	11	—	3	12	15	14
Breg-Križe (483 m)	A.-Ž.	440	480	210	—	80	60	990	—	160	10.	+11.4	—4	+29	—4	30	13	—	8	4	18	13
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	105	95	400	—	50	70	480	—	70	25.	+16.7	+3	+29	+3	24	6	—	5	8	17	16
Cerknica (575 m)	A.-Ž.	560	635	620	70	60	—	1685	—	215	10.	+15-	+4	+27	+4	30	8	—	2	14	14	26
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	320	230	510	—	20	—	1040	—	80	25.	+18.1	+3	+31	+3	29	6	—	1	3	26	20
Krka (300 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	2	—	4	2	11	9
Valpča vas p. Semiču (280 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+20.5	+1	+36	+1	29	5	—	2	6	22	14
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	710	135	—	40	220	195	460*	—	115	9.	+18.8	+2	+35	+2	26	6	—	3	5	22	11
Ptuj (221 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hrastnik (250 m)	svoj panj	536	326	310	66	76	90	940	—	130	25.	+18.1	+5	+33	+5	27	6	—	3	11	16	25
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	395	155	105	25	45	105	480	—	70	9.	+13.5	+4	+23	+4	30	8	—	—	22	8	29
Orehova vas p. Marib. (270 m)	A.-Ž.	650	385	120	50	50	130	865	—	165	9.	+24.9	+4	+31	+4	30	12	—	3	15	12	16
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	A.-Ž.	230	400	355	30	—	—	955	—	75	13.	+12.9	—1	+26	—1	30	10	—	1	15	14	14
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	109	38	42	110	18	7	154	—	49	9.	+18-	+3	+31	+3	30	12	—	10	7	13	24
Cezanjevci (182 m)	A.-Ž.	60	70	20	110	100	190	—	250	30	9.	+18.6	+3	+31	+3	28	12	—	3	14	13	28
Guštanj (398 m)	A.-Ž.	325	410	515	—	50	85	1115	—	125	14.	+15-	+1	+30	+1	29	6	—	3	10	17	19
Jarenina (263 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	12	—	4	14	12	30
Nedeljica (Beltinci) (170 m)	?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	9	—	4	7	19	22

* Podatki netočni, ker je panj rojil.

letnikov, si jih lahko izposodi proti tedenski odškodnini 1 Din od letnika. Dobe se pri društvenem tajniku v Šmihelu hišna štev. 35.

Lilija, tajnik.

Podružnica v Lazah je imela občni zbor dne 26. decembra 1927. l. Izvoljen je stari odbor. Razvila se je živahna debata zaradi nekaterih tujih čebelarjev, ki nameravajo postaviti večje število panjev v tukajšnjem okolju skoraj v neposredno bližino domačih čebelnjakov. Nismo proti tujim čebelarjem, toda zahtevamo prav energično, da pustijo tudi domače skromne čebelarje naj živijo. Podružnica želi tudi, da bi se osrednje društvo zavzelo in pobrigalo, da bi tudi mali čebelarji mogli vnovčevati svoj pičli pridelek, ker po nikakem ni prav, da razpečavajo svoj obilni pridelek samo velečebelarji iz ljubljanske okolice. Če se ne bo skrbelo za male čebelarje, to organizaciji ne bo v korist.

Predsednik.

Savinjska podružnica je imela občni zbor dne 8. decembra 1927. l. v Grižah. Udeležba je bila zaradi silno slabega vremena zelo pičla. Po predsednikovem nagovoru in pozdravu sta podala tajnik in blagajnik svoji poročili, iz katerih je razvidno, da članstvo od leta do leta pada. Bilo je prej — zlasti pred vojno — mnogo članov, nepravih čebelarjev, ki so vsako leto čakali le brezdačnega sladkorja. Ti sladkorja lakomni člani pa itak niso bili pravi čebelarji in je bolje za društvo, da jih ni med nami, in tudi bolje za čebelarstvo, da so se odpovedali tej panogi kmetijstva. Res bi bili l. 1926. sladkorja rabili veliko, ker je bila tako slaba letina, da se je število panjev ne samo pri nas, ampak tudi menda po vsej Sloveniji silno skrčilo. Marsikateri čebelar je izgubil vse čebele, ker ni bilo dovolj hrane za zazimljenje. Obdačeni sladkor je pa tako drag, da si ga ni mogel vsakdo naročiti in nabaviti toliko, da bi bil prehranil uboge čebele, ki so trpele vse leto — zlasti pa v zimi 1926/27 hudo pomanjkanje. Pravi čebelar pa tudi to leto ni obupal. Skrčil je število panjev ter jih napital za najnujnejšo potrebo. Konec zime in pa pomlad lanskega leta sta bila pa zelo ugodna. Čebele so dobro prezimile in tudi kmalu izletele ter zlasti tam, koder cvete resje, prav zgodaj brale in si opomogle tako, da smo imeli — ne s posebno zamudo — prav lepe in močne roje. Dasi ni bilo preteklo leto najboljšo čebelarstvo leto, bilo je vobče vendar toliko povoljno, da so si čebele po tako slabi letini, kot je bila l. 1926. — vendar prav dobro opomogle. V debati, ki se je razvila, smo še marsikatero rekli. Blagajna izkazuje precejšnji prebitek. Z vzklikom je bil potrjen stari odbor, kateremu se je pritegnil še v naš okoliš priseljeni šolski upravitelj v p. g. J. Armič, ki naj

zastopa zlasti Kasaze-Liboje, ker tam pase čebele posebno na pomladanskem resju. Ob zaključku občnega zbora smo izrazili željo, da bi se med letom večkrat sešli na raznih krajih našega okoliša. Ako se prej ne bi sestali, se bomo videli naslednje na občnem zboru Čebelarškega društva za Slovenijo, ki se bo na pomlad vršil v Celju, Na veselo svidenje!

—č.

Kranjska podružnica. Redni občni zbor je bil dne 6. januarja t. l. Predsednik je pozdravil navzočne člane. Blagajna izkazuje preostanek 754 Din. Tajnik je poročal, da je imel odbor v preteklem letu eno sejo, ki pa ni bila sklepna. Pri volitvi novega odbora so bili izvoljeni za predsednika in blagajnika I. Ručigaj iz Kranja, za tajnika Kalist Kosmač iz Kranja, za odbornika I. Rozman in Čufar, za delegata pa I. Ručigaj, Sklepi: 1. Ves čebelarški inventar se črta, ker je zastarel in je popolnoma pokvarjen, da nima nobene vrednosti. 2. Podružnica prosi, da bi društvo ustanovilo opazovalno postajo pri I. Rozmanu v Britofu. 3. Čebelarji prosijo, da bi se priredil tečaj v mesecu juniju v Kranju pri g. Žontarju ali pri g. Rozmanu v Britofu. 4. Čebelarji prosijo, da bi se v »Slov. Čebelarju« naznanila uredba zaradi ajdovih pašišč. Ker se pri nas v kranjskem okraju seje tako malo ajde, da je ni niti dovolj za domače čebele, zato naj bi se v pašo pripeljane čebele postavile vsaj en kilometer od domačega čebelnjaka.

Jesenjska podružnica. Občni zbor se je vršil dne 26. decembra 1927. l. Navzočnih je bilo 20 članov. Predsednik je otvoril zbor, pozdravil navzočne z iskrenimi besedami ter omenil, da je bil prvotno sklican občni zbor za dan 18. decembra 1927. l., a žal, da se je tega zbora udeležilo le pet članov. Z zadovoljstvom je omenil, da je danes navzočnih izmed 22 članov 20. Tajnik je poročal o delovanju podružnice v l. 1927., poudarjal, da se je odbor takoj v početku leta zavzel za akcijo železniškega oziroma poljedelskega ministra, ki naj bi prinesla našemu čebelarstvu mnogo koristi. Žal, da se je vsa akcija izjalovila in je ostala na papirju — ker nima direkcija za to potrebnega kapitala. Tudi podružnični prošnji na oblastni odbor in na velikega župana za primerno podporo sta ostali v zraku. Niti odgovora ni bilo. Predsednik I. Pohar je poročal namesto obolelega blagajnika I. Šetinca o denarnem stanju. Dohodkov je bilo 945 Din, stroškov pa 715.50 Din; ostaja v blagajni 229.50 Din. Volitev je dala tale uspeh: predsednik Karel Višner, namestnik Blaž Zupan, tajnik Ivan Šega, blagajnik Ivan Pahor; odborniki: Kristjan Štolcer, Ivan Bohinec, Ivan Schönwetter, Ivan Repc. Za delegata za občni zbor se je priglasil g. Ivan Šega.

—a.

Drobiž.

Lep in originalen čebelnjak si je uredil na šolskem vrtu v Senkovem turnu onkraj Rašice blizu Mengša tamkajšnji šolski upravitelj gospod Alfonz Inkret. V ličnem paviljonu ima v prazni steni vstavljenih 16 panjev: 12 AŽ in 4 kranjiče. Vsi nazivi pri čebelnjaku so izvirni zamisli. Nad čebelnjakom je napisan naslov »Medotvorna skupščina«, čebelne družine v posameznih panjih pa so označene z nazivi iz novodobnih političnih struj. Zovejo se nam-

reč družine takole: boljševisitke, demokratke, nacionalistke, klerikalke, fašistke, komunistke, socialistke, radikalke, monarhistke, republikanke, agrarke, anarhistke. Nad njimi so nameščeni še štirje kranjiči. V dveh desnih bivajo novinarke, v dveh levih pa diplomatke.

Gospod Inkret se bavi s čebelarstvom z vso vnemo.

A. M.

Ali pregrizuje matica matičnike? Gosp. Bukovec je med »Drobižem« v lanski 7. števil.

»Sl. Č.« izrazil dvom nad mojo trditvijo, da mlada matica pevka pregrizuje motičnike, kadar panj podira matično zalego. Nisem trdil, da pregrizuje matičnike pevka, ampak sem trdil in to trditev vzdržujem, da matica poje, naj bo potem stara ali mlada, ako so matičniki od čebel zastraženi. Ako pa čebele iz kateregakoli vzroka ne marajo rojiti, matičnikov ne branijo in prva izlegla, čestokrat pa tudi stara matica jih po vrsti pregrize.

Ne morem pa vzdrževati trditve, da bi tudi v pregrizeni matičnik, ozir. v matico v njem zabodla želo, ker tega v resnici nisem videl. Vsekakor pa je zanimivo, da pregrize matica matičnik vedno na strani, tako da se matica, če bi bila že godna, ne more braniti.

Da se čebele nikdar ne lotijo pokritih matičnikov, ako so popolnoma nepoškodovani, o tem se lahko prepričamo, če vložimo sat s pokritim in nepoškodovanim matičnikom kateremukoli panju v medišče, ki ima izprašeno matico. Medišče pa mora biti v tem panju zanesljivo z matično rešetko ločeno od plodišča in matica mora biti tolika, da ne more skozi rešetko. Čebele bodo matičnik negovale vse dotlej, da se matica izleže; potem bo padla ena ali druga ali pa bosta padli obe, kajti nekaj čebel se zavzema za mlado, nekaj pa za staro, izprašeno matico. Franc Hernja.

* * *

K tem vrsticam pripomnim, da je iz 2. odstavka v levi koloni na strani 69. v 5. števil. »Sl. Č.« leta 1927, točno razvidno, da je imel g. Hernja v mislih mlado matico pevko, zakaj le prva mladica, ki se je izlegla, poje in samo tej je možno pokončavati matično zalego, ker se prosto giblje po satju. Kdo izmed starejših čebelarjev še ni našel družine, ki je dala prvca, pa je začela kmalu nato podirati matičnike (n. pr. zaradi slabega vremena)? Mlada matica še ni zapustila celice, pa je vendar bilo več matičnikov že podrtih. Tega dela ni mogel opraviti nihče drug nego čebele same. — Nikakor si pa ne lastim edino izveličavnega mnenja v tej zadevi, ker nas življenje uči, da je naše znanje dostikrat na slabih nogah.

A. B.

Nekoliko zanimivosti iz letošnje prakse. S prijateljem g. podpredsednikom Arkom sva pregledovala prašilček v mojem čebelnjaku. Opazil sem, da je matica že izprašena. Ko sem hotel čez nekoliko časa sat postaviti v panj, sem presenečen opazil, da je matica med pregledovanjem odletela skozi vrata na prosto. Upal sem, da bo sama našla pot v panj, pa se ni zgodilo, ampak se je izgubila. Čez štiri dni sem prašilčku podrl nastavljene matičnike in mu vcepil popolnoma goden matičnik. Še isti

dan se je matica izlegla. Čez sedem dni sem družinico pregledal, da ugotovim, ali je bila mladica že na prahi. Ker slabo vidim, sem stopil s satom k oknu poleg odprtih vrat. Opazil sem, da je bila matica že obilnega zadka in nastavila že precej jajčec. Odletela pa je tudi ta matica s sata in skozi vrata ven. Seveda sem debelo gledal za njo, ker se mi še ni pripetilo, da bi mi mlade čebele uhajale iz satja. Panj sem zaprl in jel ugibati, kaj naj storim. Čez pol ure sem prašilček še enkrat pregledal s pobožno željo v srcu, da bi se matica vendarle vrnila. Res sem jo našel! Ali sem naglo vtaknil sat v panj, da mi še enkrat ne napravi kaj takega! — Torej je le res, da tudi mlada, že izprašena matica najde sama pot v svoj panj.

Ta prašilček stoji v čebelnjaku sam, ker sem vse čebele odpeljal v pašo. Ko se je zgoraj omenjena matica prašila, ni bilo v panju niti enega domačega trota. Zato sem zelo dvomil, da bi se matica mogla sprašiti, zlasti ker so najbližnje čebele vsaj 500 m zračne črte oddaljene. Pa je le našla ženina in dokazala, da se praha vrši tudi daleč od čebelnjaka in da igrajo vlogo tudi troti tujih čebelnjakov.

Pred 15 leti je imel neki Nemec, ki je v bližini Ljubljane (pri Škofljici) šoto drobil, same čistokrvne laške čebele. V nekoliko letih so bili vsi sosednji čebelnjaki močno z laško čebelo križani, kar se lahko opaza še danes.

Vse to dokazuje, da v domačem čebelnjaku ni mogoče zanesljivo izvesti čisto vzrejo matic kakega posebnega rodu. To so Švicarji kmalu ugotovili in začeli s plemenitimi postajami, ki so jih namestili daleč stran od drugih čebel na kakem samotnem kraju.

K poglavju o preleganju matic evo lepe sličice: G. prof. Raič pregleduje pod Krimom čebele. Skliče čebelarje in pokaže sat z lansko (rdeče označeno) matico, v njeno gospodarstvo se pa že vtika lepa letošnja, neoprašena mladica, vrhu tega pa je v panju še lep, že pokrit matičnik.

Gosp. Arko je vcepil panj, ki je izgubil na prahi matico, lep matičnik. Ker se matica le ni izlegla, je matičnik odprl in našel v njem popolnoma razvito — čebelo. Brez dvoma so čebele nastavile ta matičnik na že prestari zalegi, pa se matica več ni mogla razviti.

Narobe svet. Nedavno sem imel priliko obudovati panj, ki je zavrgel temeljna pravila čebelne stavbarske umetnosti in gradil satje od tal proti stropu — — — Čebele so bile v panju Baračevega sistema, ki je v hrvatskem Primorju zelo razširjen. Panj je imel dve na-

kladi (medišči), v spodnji nad plodiščem so bili satniki, zgornje je bilo pa brez njih, ker je čebelar menil, da jih čebele tam zaenkrat še ne potrebujejo. Toda bogata paša na jelki je prekrizala čebelarjev račun. Čebele so medišče naglo napolnile, potem pa gradile od zgornjih satnikovih letvic navzgor proti stropu in napravile na ta način lepe sate.

Ruski med na evropskem trgu. Na letošnjem pomladanskem velesejmu v Lipskem so Rusi razstavili ruski cvetlični med, sibirski lipovec in ukrajinski ajdovec v posodah po 25 kg (dve v enem zaboju) in sodčih po 25 do 30 kg. Med so ponujali po 1 Marko (13.60 Din) za kilogram na debelo, t. j. najmanj 5000 kg. Izvoz ruskega medu urejujejo in nadzorujejo sovjetski uradi. Ameriške izvozne države so z Rusijo dobile nevarnega tekmeča na evropskem medenem trgu. (Bienen-Vater.)

Koliko časa ostanejo jajčeca življenja zmožna? V Švici je neki čebelar vzel iz prašilčka matico s čebelami vred. Prazen prašilček s satom, ki je bil zaležen z jajčeci, je postavil v čebelnjak. Čez devet dni je vsadil vanj rojiček (brez matice) in mu dodal matičnik. Po dveh dneh je opazil, da so čebele matičnik pokončale; isto so storile še z enim, ki ga jim je dodal. Čebelar je sedaj sat pregledal in našel polno pokrite zalege in štiri matičnike. Torej so čebele tista jajčeca, ki so jih našle v satu, začele negovati in so izpodredile zalego kljub temu, da so bila jajčeca že devet dni stara.

(Helfenstein v Sempachu v Švici — Bienen-Vater).

VIII. mednarodni čebelarški kongres bo od 10. do 17. septembra v Turinu. Prispevek za kongres znaša za posameznika 10 frankov. Prijave in vprašanja je nasloviti na Leona Tombu, 185 rue Gaucheret, Brüssel, Belgija. Na kongresu se bo obravnavalo o vzreji matic, o zakonodaji glede zatiranja čebelnih bolezni in o boleznih samih.

Zatirajte pajke križavce, ki na pročelju čebelnjaka nastavljajo svoje mreže, da se vanje love čebele! Ko se znoči, pojdi s svetilko pred čebelnjak, pa boš našel v vsaki mreži požeruha, ki preži na plen. Podnevi ga ne najdemo, ker je skrit v kaki špranji. Veliki pajki so grdi škodljivci čebel.

Ajdov med kaj rad skipi meseca junija in julija, zlasti, če ni spravljen v suhem prostoru. Počasi začne naraščati kakor kvas in, če je bila posoda skoraj do roba polna, kmalu »uide čez«, kakor zavreto mleko. Proti jeseni kipeenje neha, pena, ki se je napravila na vrhu, upade, se raztopi in v posodi ostane tekoč med, ki ima posebno oster vonj in žgoč okus. Tak med so naši dedje čebelam spomladi pokladali, da jih je »podžgal«, kakor so rekli. Vonj takega ajdovca je izredno dražeč. Če pokladaš tak med recimo v spodnji vrsti samo krajnemu panju, bo vendarle tudi šesti, sedmi panj poleg pitane »plesal«, tako mu gre vonj na živce. — Tudi jelov med včasih skipi. Meni se je pred leti pripetilo, da mi je iz treh dež ušel in se razlezel po tleh daleč naokoli. Pozor torej!

Trgovina z živimi čebelami je letos nekoliko oživela. Celó v Švico je sedaj izvoz lažji nego je bil. Prav zelo bi želeli, da bi naši čebelni izvozničarji stalno informirali čebelarje o stanju trgovine ter razmerah na trgu. Kdo bi prevzel to nalogo za »Slov. Čebelarja«?

Ogrebanje prcev je izredno lahko, ako imamo pri roki pripraven zabojček, v katerega vtaknemo star sat v satniku. Zabojček prislonimo tik k roju. Čebele bodo kmalu sat zaduhale in se začele prašiti v zabojček. Ne dolgo, pa bo ves roj v zabojčku sam od sebe. — Drugci so bolj muhasti. Tem take nastavljenе »pasti« ne diše in se še ne zmenijo zanje.

Čebelarji, čistite letošnji pridelek! Le najskrbnejše precejen med bo mogoče dobro prodati. Odjemalci se zelo na to ozirajo, da ni v medu voščenih drobinjev. Skrbimo, da bo med na letošnji kmetijski razstavi v vsakem pogledu brez hibe.

Vse gg. sotrudnike prosimo, da blagovolijo za prihodnjo in za bodoče številke priskočiti nam na pomoč. Oredniška torba je popolnoma prazna. Lepo prosimo.

Pravila

Čebelarskega društva za Slovenijo.

(Dalje)

§ 38. Razid društva more skleniti občni zbor, pri čigar razpisu je treba naznaniti nasvetovani razid — in sicer le v navzočnosti delegatov najmanj ene tretjine vseh članov z dvema tretjinama glasov vseh navzočih.

§ 39. Premoženje društva pripade tako v primeru prostovoljnega razida, kakor tudi v primeru oblastnega razpusta »Kmetijski družbi za Slovenijo« v Ljubljani, katera ga sme porabiti le za pospeševanje čebelarstva.

PRAVILA

podružnice . . . . .

§ I.

Podružnica v . . . . . je samostojni del »Čebelarskega društva za Slovenijo« v Ljubljani, za katero veljajo analogno pravila glavnega društva in sicer: §§ 2, a, c, d, g, 3, 4, a, b, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 18, 19 in 20 do 29.

§ II.

Podružnica ima svoj sedež v . . . . .

§ III.

Podružnični odbor je sklepčen, če so navzoči vsaj trije odborniki. Sklepa se z nadpolovično večino vseh navzočih.

§ IV.

Podružnični občni zbor je sklepčen, ako je navzočih vsaj ena četrtina članov. Ako občni zbor ni sklepčen, ima se pol ure potem vršiti nov občni zbor, ki pa je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

§ V.

Izredni občni zbor ima pravico sklicati podružnični predsednik ali če to zahteva najmanj ena tretjina članov z lastnoročnimi podpisi.

§ VI.

Spore nastale iz društvenega razmerja poravna za to izvoljeno razsodišče. Vsaka stranka voli po dva razsodnika, ti pa enega načelnika. Če se ne doseže glede načelnika sporazum odloča žreb. Ako katera stranka noče voliti, izvoli predsednik razsodišča sam razsodnike. Zoper razsodbo ni priziva.

§ VII.

Razhod podružnice more skleniti podružnični občni zbor, pri čigar razpisu je treba objaviti nasvetovani razhod, i. s. le v navzočnosti najmanj ene tretjine vseh članov z dvema tretjinama glasov vseh navzočih.

§ VIII.

Premoženje preminule podružnice pripada dotični zvezi, če te ni, pa društvu.

U. br. 2816/1/1928.

Sporazumno z velikim županom mariborske oblasti ne prepovedujem preosnove društva po vsebini pričujočih pravil.

V Ljubljani, dne 28. februarja 1928.

Po odredbi velikega župana
ljublanske oblasti:
Dr. Andrejka.